

Önkormányzati tájékoztató 2017. február

Ez évi első nagy felújítási munkánk megkezdődött. A Faluház energetikai korszerűsítése nem éppen a legideálisabb időben, de jól halad. Ebben az évben sok nagy jelentőségű beruházást tervezünk, így az ütemezésre különösen oda kell figyelni.

A műszaki irányelvek betartása mellett azonban – mint az látható – ilyen hidegben is lehet munkát végezni. Természetes, hogy sokak ellenérzését váltjuk ki, de sajnos most van lehetőségünk ezt csinálni. Kérem mindenki megértését és türelmét.

Február 8-án 17 órakor közmeghallgatást tartunk a költségvetésről, és megvitatjuk fejlesztési elképzeléseinket. Kérem, hogy jöjjenek minél többen, mert most lesz alkalom elmondani a javaslatokat, elképzeléseket fejlesztésről, társadalmunkról, egyéb ellátási-jogi ügyeink jövőbeni intézéséről,

esetleg azok szabályozásáról. Amennyiben lesz rá lehetőség, készítünk egy swot-analízist, amiben az erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és veszélyeket vázoljuk fel.

Templomosról az érdeklődőket elhozzuk a Faluházba, és utána haza is visszük, csak annyit kell tenni, hogy 16 óra 30 perckor ki kell állni a buszmegállóba.

Fontos, hogy mindenki öltözzön fel jó melegen, mert a Faluház helyiségei pillanatnyilag hűvösek, a lehetőségekhez képest azonban fűteni fogunk.

Tisztelettel:

Várai Róbert
polgármester

A „Baracsért” Közalapítvány kuratóriumának tájékoztatója

A „Baracsért” Közalapítvány 41 szociálisan nehéz körülmények között élő baracsi gyermeknek 5000 forint/fő értékű, tartós élelmiszert, gyümölcsöt és édességet tartalmazó karácsonyi ajándékcsomagot adott, amit a kuratórium tagjai 2016. december 17-én házhoz is szállítottak.

A 2016. december 10-én megtartott jótékonyági rendezvény az alapítvány számlájára befizetett a bevételeiből 110 ezer forintot. Ez az összeg 2017. január 12-én kifizetésre került, amit a beteg gyermek egy heti gyógykezelésére fordítottak.

Bálint Mihály, a kuratórium elnöke

A globális felmelegedés hatása egyes fertőző betegségekre terjedésére

Globális felmelegedésnek a Föld átlaghőmérsékletének emelkedését nevezzük, melynek során emelkedik a földfelszín-közeli levegő és az óceánok hőmérséklete. A tudósok döntő többsége úgy véli, hogy az utóbbi évtizedek felgyorsult felmelegedése zömében az emberi tevékenység miatt következett be.

Ez a környezeti változásokon, a tengerszint emelkedésén, a csapadék térbeli, mennyiségi eloszlásán, a szélsőséges időjárási viszonyokon (árvizek, hurrikánok, tájfunok stb.) kívül állat- és növényfajok kipusztulásához, vagy éppen a kipusztulás lassulásához, különböző gazdasági hatásokhoz, bizonyos betegségek gyorsabb, könnyebb, szokatlan területeken történő terjedéséhez, új, megváltozott fertőző képességű kórokozótípusok kialakulásához vezethet. Hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy a globális felmelegedés „csak” a tudósok ügye; valójában azonban mindannyiunkat érint. Miközben sokan örülnek az őszbe húzódnó nyári melegnek, a hó, fagy nélküli télnek, számos hátrányos

következménye is van ennek, melyek közvetlenül megtapasztalhatóan érintik mindennapi életünket.

A hőmérsékleti viszonyok megváltozása miatt megváltozik egyes kórokozók túlélési lehetősége, a téli fagyok hiányában kevésbé pusztulnak el a rovar és gomba kártevők, a rágcsálók; bizonyos fertőző betegségeket terjesztő szúnyogok, kullancsok (vektorok) túlélési lehetősége megnő, s ezek olyan területekre is eljuthatnak, ahol korábban nem fordultak elő. Egyes fertőző betegségek kórokozóinak szaporodásához, így a betegség elterjedéséhez a fentiek mellett nagyban hozzájárul a világméretű személy- és áruforgalom, állatbetegségek esetén a fogékony állatfajok földrajzi elterjedésének, vándorlásának, vonulásának változása is.

A híradásokból értesülhet a Tisztelt Olvasó újabb, vagy Magyarországon csak ritkán előforduló fertőző humán- és állatbetegségek

Folytatás a 2. oldalon

A globális felmelegedés hatása egyes fertőző betegségekre

Folytatás az 1. oldalról

megjelenéséről. Máskor a környező országokban megállapított fertőző betegségek behurcolási veszélyeiről hallhatunk.

A külföldre, különösen egzotikus országokba utazók is gyakran járványos fertőző betegségekre előfordulásáról, veszélyeiről kapnak információt.

Az alábbiakban néhány, gazdasági használatunkat, turistákat érintő, esetleg állatról emberre terjedő fertőző betegségről, ill. a fertőződés, a behurcolás megelőzéséről kívánok szólni, terjedelmi korlátok miatt a teljesség igénye nélkül.

A **kéknyelv-betegség** iránt szarvasmarhák, juhok, kecskék, vadon élő kérődzők fogékonyak. A kórokozó vírus emberi egészségre ártalmatlan. A betegség terjesztésében a törpeszúnyogok kiemelt fontosságúak. A szúnyogok a szél útján akár 300 km-re is elsodródhatnak, s ezáltal ott a betegség megjelenhet. A vírus az érfalakat károsítja, emiatt az állatokban vérzések, nyálkahártya-fekélyek, vizenyő alakul ki, a vérpangásos nyelv kékké válik. A betegség korábban csak trópusi, mediterrán területeken fordult elő. Az elmúlt években Magyarországon is megállapításra került.

A **nyugati-nílusi láz** kórokozójának gazdái a madarak, közöttük szúnyogok révén terjed.

Az ember is szúnyogcsípéssel fertőződik. Nagy távolságokra a költöző madarakkal kerül. Emberről emberre közvetlenül nem terjed. A fertőzöttek 80%-a tünetmentesen átvészeli, és vélhetőleg egész életre szóló immunitást szerez. Az esetek 1/5-ében láz, izomfájdalom, fejfájás, nyirokcsomó megnagyobbodás, bőrkiütések jelentkeznek; a fertőzöttek kb. 1%-ában agyhártya-, agyvelőgyulladás alakul ki, amely halálos lehet. Lovakban láz, izomrángások, az izmok merevsége, idegrendszeri szövődmények, mozgáskoordinációs zavarok jelentkeznek,

s az esetek 10%-ában elhullásra vezet. Lovak részére védőoltás létezik.

A **bőr-csomósodás-kór** állatról állatra közvetlenül, vagy szúnyogok által is terjedő, himlővírus okozta fertőző betegség. Szarvasmarhákra, bivalyokra veszélyes. A betegség tünetei: láz, jól látható csomók a bőrön, tőgyön, orron, szájon, a nyirokcsomók megnagyobbodnak, az állat lesóványodik, a tejtermelés csökken, majd elapad, vetélés, bőrkárosodás. A kórokozó embert nem fertőz. Bulgáriában, Szerbiában előfordult 2016-ban. Magyarországon még nem észlelték. Terjedésében komoly veszélyt jelentenek az illegális állatszállítványok. A fertőzött állományokat leölik.

Az **afrikai sertéspestis** iránt Európában a házi sertés és az európai vaddisznó fogékony. Afrikában a közönséges varacskos disznó és egyéb vaddisznófajok, valamint az Ornithodoros nembe tartozó óvontagok játszanak szerepet a betegség fenntartásában. A betegség Európa több országában előfordult az utóbbi években, jelenleg Ukrajna Magyarország közeli részén került megállapításra. A betegség embert nem betegít meg.

A sertések minden életkorban fogékonyak, a megbetegedettek szinte kivétel nélkül elhullanak. A felelőtlen emberi magatartás szerepet játszhat a betegség terjesztésében (állatcsempészség, dokumentáció nélküli állatszállítások, nyers sertés termékek, állati eredetű hulladékok, ragályfogó tárgyak szabálytalan behozatala, fertőtlenítési hiányosságok stb.). A beteg sertés minden váladékával (bélisár, vizelet, nyál, orrváladék, ivarszervi stb.) üríti a vírust. A beteg állatok közvetlenül megfertőzik társaikat. A betegség tünetei: hirtelen elhullás, bágadttság, étvágytalanság,

gyengeség, bizonytalan mozgás, láz, testszerte vérzések, véres-habos orrfolyás, vércsíkos-véres hasmenés, vetélés. Gyógykezelési lehetőség, védőoltás nincsen.

Az emberi fertőzéseket okozó **dengue-láz** kórokozója feltételezhetően egyes madárfajokban is jelen van; a sárgaláz egyik formája, a **dzsungel sárgaláz** trópusi esőerdőkben élő majmok között terjed, szúnyogok oltják az emberbe. Ezek a betegségek Dél Ázsiában, Afrikában, Dél- Amerikában fordulnak elő. A **maláriát** hordozó szúnyogok nálunk nem élnek meg. Európa több országában behurcolt fertőzőként vagy ún. reptéri esetként fordul elő. Tünetei: láz, hidegrázás, izomfájdalom, gyengeség, fejfájás, hasi fájdalom, hányás, hasmenés; a lázas és lázmentes időszakok 48-72 óránként ismétlődnek.

A fertőző betegségek megelőzésében az alábbiakra kell különösen ügyelni:

Ismeretlen eredetű, jelöletlen, származási igazolások nélküli állatot soha ne vásároljunk, udvarunkba ne engedjük be. A nagylétszámú állományoknál a karanténzás szabályait be kell tartani. A házi sertés és a vaddisznó közvetlen érintkezését kerítéssel meg kell akadályozni. A vaddisznók által szennyezett, megdézsmált takarmány, vaddisznó zsigerelemből, feldolgozásból származó nyesedék, hulladék ne kerüljön a házi sertés elé! Az állattartó az állatok megbetegedését haladéktalanul jelentse állatorvosának! Beteg állatot tartó udvart ne látogasson más állattartó! Mindig történjen meg a munkaruha-váltás az állatok gondozásához, etetéséhez.

Az állatgondozáshoz használatos eszközöket ne adjuk kölcsön, ill. szükség szerint szigorúan fertőtlenítsük! Rendszeresen történjen meg az istálló, ólak megfelelő, hatékony takarítása, fertőtlenítése! A konyhamoslék etetési tilalmat, szabályokat be kell tartani. A repülőterek, autópályák, főutak, kamionparkolók hulladékgyűjtőit (ételmaradékok!) rendszeresen üríteni kell, a hulladékot szabályosan ártalmatlanítani szükséges! A szállodák, éttermek, közkonyhák ételmaradékait megfelelően kell kezelni. Az elhullottan talált vadállatokat jelenteni kell, megfelelő megsemmisítésük szükséges. Vadászterületeken tilos az élelmiszer hulladékok elszórása (környezetvédelmi, esztétikai okból is). Fokozottan ügyelni kell a nyers állati termékekre (nyers hús, füstölt áru, stb.) rokonok, turisták általi behozatalára, szűkség esetén ennek tilalmára, az élelmiszer hulladék kezelésére. Rendszeresen el kell végezteni a fertőző betegségek felmérésére, elterjedésére, a mentességre irányuló diagnosztikai vizsgálatokat.

Hatékonyan irtani kell a szúnyogokat, a törpeszúnyogok élőhelyeit (tocsogók, trágyalé stb.) gyéríteni kell. Az emberi testfelületen szúnyogriasztókat kell használni. Külföldre utazás előtt az utazó tájékozódjon a célországban előforduló fertőző betegségekről, s a lehetséges védőoltásokat adassa be magának! A tartózkodási helyeket lehetőleg szúnyoghálóval védje. Az utazás során be kell tartani az alapvető higiéniai szabályokat (ivóvíz, nyers gyümölcs, ételkészítés, tisztálkodás, stb.). Fontos, hogy külföldről hazaérkezést követően, esetleges betegség észlelésekor a beteg haladéktalanul forduljon házi orvosához.

Mindezek betartása eredményesen hozzájárulhat a fertőző betegségek terjedésének, előfordulásának megelőzéséhez.

dr. Bodolai György
hatósági állatorvos
0630 8161 367

Népdaléneklő iskolásaink sikere

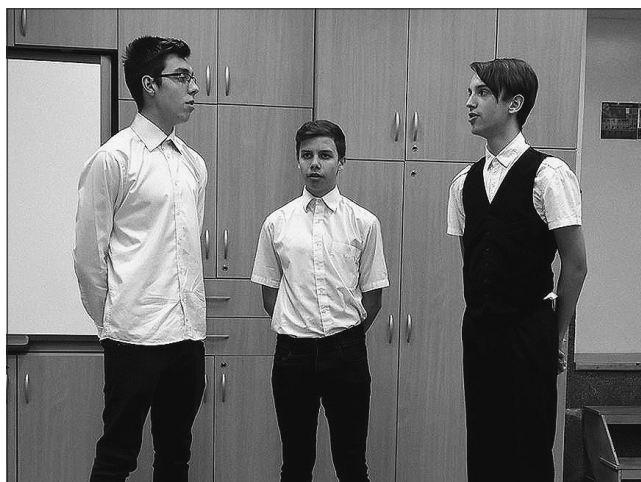
2017. január 13. péntek a baracsi népdaléneklő iskolásoknak nem szerencsétlenséget, hanem jelentős sikert hozott. Ezen a napon rendezték a Pesovár Ferenc Népdaléneklési Verseny területi válogatóját a Móricz Zsigmond Általános Iskolában. A dunaújvárosi iskolák mellett két vidéki, a rácalmási és a baracsi iskola vett részt a megmérettetésen.

Minden évben nagy kihívás a baracsi énekeseknek versenyezni az énektagozatos mórinczosokkal. Ebben az évben a versengés nagyszerű eredménnyel zárult. A szakmai zsűri (Vakler Anna, Németh István és Varró János) az összes fellépő éneklését olyan kiemelkedőnek értékelte, hogy a megyei döntőbe juttatott mindenkit.

Iskolánkat képviselte:

Gerics Anna 4. oszt., Ruman Alexandra 7. oszt., és a „Baracsi víg komák”: Bartalos Mihály, Mezei Márton és Talpai Viktor.

Felkészítőik: Kalló Zoltánné és Ujvári Csilla.

Tisztes helytállás

Nemrégiben rendezték Mórton a futsal diákolimpia megyei döntőjét IV. korcsoportos fiúk számára. Iskolánk már korábban – a körzeti versenyt fölényesen megnyerve – bejutott e versenyre, ahol a többi körzet legjobbjai is jeleskedtek, ezért a fiúk tudták, hogy nem lesz egyszerű dolguk.

A szerencsés sorsolást követően az első mérkőzésen 1:1-es döntetlen született a Gárdony csapatával szemben, így a szabályok értelmében 3-3 büntetőrúgás következett, amiből végül az ellenfél csapat került ki győztesen.

A második mérkőzésen hajtós, kiegyensúlyozott játékkal 5:3-as baracsi győzelem született Mór ellen. Az utolsó játékban a sok-sok kihasználatlan helyzet következtében is kicsit elfáradtunk, de a fiúk erőt vettek magukon, így sikerült ledolgozni a hátrányt. A 3:3-as eredmény miatt szintén büntetőrúgások következtek, ahol az ellenfél is hibázott, így hosszúra nyúlt a végkimenetel. Végül itt is az ellenfél diadalmaskodott. Ez azonban nem von le semmit a fiúk teljesítményéből, hiszen a tornán egész végig jó játékot nyújtva, jó egyéni teljesítményekkel büszkék lehetnek az elért eredményre, ami most az 5. helyezéshoz volt elég.

A csapat tagjai: **Balázs Roland, Nagy Damján, Fekete Áron, Gráczer Máté, Szabó Benjámín, Killer Kilián, Klauz Botond, Tömöri Balázs, Szaló Szabolcs, Dankó Alex.**

Úr Emese

A fülemüle

színpadi játék három részben

Arany János versét átírta és színpadra alkalmazta:
NYÚL MIHÁLY

Az előadás időpontja: 2017. február 21. 17 óra
Az előadás helyszíne: BARACS, FALUHÁZ

Szereplők:

Péter: STADLER GÁBOR
Pál: FERENCZI KÁROLY
Pálné: MOLNÁR KLÁRA
Bíró: DR. BODOLAI GYÖRGY
Bíróné: HORVÁTHNÉ FLÉR HENRIETT
Péter gyermeke: TÁBI SÁRA
Pál gyermeke: KRISTÓF ÁGNES
Bíró gyermeke: FARKAS LUCA
Felnőtt: TÁBINÉ NYÚL GABRIELLA
Teremszolga: MAGYARI FERENC
Almos úr: FARKAS IMRE
Költőfi Kálmán: MAKOVICS DÁVID
Első mesélő: ÓSI GYÖRGYNÉ
Második mesélő: MRÁZ JÁNOSNÉ
Első asszony: SZEKERES JÓZSEFNÉ
Második asszony: NYÚL ANDRÁS
Harmadik asszony: PAPP ISTVÁNNÉ
Negyedik asszony: KISS LÁSZLÓNÉ
Ötödik asszony: KERLANG FERENCNÉ
Hatodik asszony: KOVÁCS IMRÉNÉ

Súgó: KATONA LÁSZLÓNÉ
Rendező: GAJDÓ ANDRÁS

Az előadás ingyenes!

Mindenkit szeretettel várunk!

Baracsi Szó

Alapító: Baracs Község Önkormányzata
Lapnyilvántartási szám: B/PHF/1211/F/1193., OSZK, ISSN 2063-305X

Kiadó: Polgármesteri Hivatal, Baracs
2427 Baracs, Tánacsics M. u. 27. – (tel. 25/521-010)
A kiadásért felelős: Juhász Imréné

Szerkesztő: Koczka Katalin
e-levelel címe: koczka.kata04@gmail.com

Készült 1500 példányban, 2017. január 31-én

Nyomda: Text Nyomdaipari Kft. Dunaújváros
A sokszorosításért felelős: Knyihár Lajos ügyvezető

Megrendelés száma: 2/BSz/2017.

FARSANG – bálók, karneválok, önfelelt mulatozás

Kerék Imre: Farsang

*Arcod rejtse álarc mögé,
ölsél cifra maskarát,
szökjünk, tomboljunk.
Itt a farsang,
pörögjenek citerák!*

*Sült malacka vicserít ránk
fehér gyöngysor a foga,
Együnk-igyünk,
dorbézoljunk,
nyekeregjen a duda!*

*Járjunk-ropjuk, hadd dobogjon
nyírfakéreg bocskorunk!
Három napig tart a vígság
majd a böjtben alhatunk.*

Itt a farsang, a bálók, karneválok, az önfelelt mulatozás időszaka. Ezt az időszakot szeretném bemutatni, mi az eredete, melyek azok a hagyományok, amelyek máig is élnek, és színes, vidám pillanatokat hoznak életünkbe.

A farsang a vízkeresztől (január 6.) húshagyókeddig, más megfogalmazás szerint a másnapi hamvazószerdáig, a nagyböjt kezdetéig tartó időszak elnevezése. A farsang hossza évről évre változik, mivel zárónapja a húsvét időpontjához kötődik. Farsang a tavaszvárás pogány kori, igen változatos képet mutató ünnepeiből nőtt ki, gyakorlatilag a zajos mulatozás, a tréfacsinálás, bolondozás, eszem-iszom, az advent lezárulásával, a párkeresés, udvarlás időszaka.

Magyarországon a farsangi szokások a középkorban honosodtak meg, és számos idegen nép hatása is érvényesült bennük. Az évszázadok alatt elterjedt külhoni farsangi szokásokat sikeresen ötvöztük az országunk területén élt szláv népek hagyományával. Az alakoskodás, a maskarába öltözés, a helyenként vaskos, durva tréfalokozások mind-mind részei a farsangnak. Leghíresebb a Mohács környéki busójárás, de vannak különböző halottas, betyár- és lakodalmas játékok, és létezett a kakasütés vagy gúnár nyakszakítás drasztikus szokása is.

A városi polgárság elsősorban a német hagyományokat vette át, míg az arisztokrácia körében az itáliai és francia szokások terjedtek inkább el. Ebben az időszakban már az ókori Rómában is rendeztek álarcos felvonulásokat, zenés táncmulatságokat, úgynevezett *Saturnalia* ünnepet, a téltemetés-tavaszvárás jegyében.

A mulatságok egy álló hétig tartottak, a szegényeket megvendégtették, a családtagok ajándékokat adtak egymásnak. Ilyenkor

rendezték a kedvelt gladiátor viadalokat is. Latin nyelvterületen a „carneval” szó a farsang megfelelője, jelentése (carne-vale = hús, Isten veled!) a hús elhagyása, ami a böjttel függött össze. Más magyarázatok szerint azt a díszes szekeret nevezték *carrus navalisnak*, amelyet egykoron vidám, álarcos menet tolt végig Róma utcáin, innen a karnevál elnevezés.

A farsangi időszak jeles napjain és hétvégéin az ország számos településén rendeznek farsangi mulatságokat, disznótorral egybekötött lakomákat.

A legtöbb mulatság a böjt kezdetét megelőző néhány napra esik, melyet farsangfarkának is neveznek. A gazdagon terített asztalokról a különféle húsból készített leveseken kívül természetesen nem hiányozhat a sokféle édesség sem. Farsang nem múlhat el úgy, hogy legalább egyszer ne készítsünk farsangi fánkot. Egy kis történelem a farsang elengedhetetlen „kellékéről”, a fánkról.

Magyar Elek Az ínyesmester szakácskönyvében így ír a fánkról:

„A farsangi fánk legyen könnyű, miként a hab, és omlós, hogy szinte elolvadjon az ember szájában. A színe pedig legyen aransárga. A derekán szabályos körben fehér cingulus vonuljon, amelyet köznyelven ranftlinak is neveznek. És forrón találják elének farsang idején. Már javában az asztalnál üljünk, amikor sütni kezdik, s mihelyt elkészült egy kisebb tála való, azonnal adjuk be, a sütést pedig abba ne hagyjuk, mert biztos, hogy sürgősen szükség lesz újabb szállítmányra. Ha netalán hűvös előszobán kell keresztülhozni, ajánlatos letakarni fehér damasztkendővel, mivelhogy ez a finom tésztafeleség egyáltalán nem áll jó lábon a hideggel. Akkor sem, amikor már megsült, akkor sem, amikor még nyers. Már a lisztjét melengetni kell, a kovásztát is óvni a hidegtől, s mikor kiszaggatjuk, újra csak melegen kell tartani, hogy valamiképpen meg ne fázzék, hogy végül a bőséges és ideálisan tiszta zsír, amelynek tetején úszniuk kell a belévetett nyers fánkoknak, szintén meleg, sőt jó forró legyen, bizonygatásra sem szorul azok előtt, akik a farsangi fánk természetrajzát ismerik.”

A farsangi fánknak a története vidám karneváli emlékeket idéz. Ez az egyszerű paraszti fánk, a **Beignot**, a párizsi mézeskalácsosok kedvelt készítménye, egy párizsi bálon különösen nagy sikert aratott. Felfigyelt rá az álruhában táncoló Marie Antoinette, megkóstolta, azután megvette a mézeskalácsos egész kosarát. Elmondatta magának a receptjét is, megtanította rá a cukrásztát és a „fejedelmi” falatból a francia királyi udvar ünnepi fogása lett.

Egy másik forrás szerint a fánk története Bécsben kezdődött, és a véletlennek köszönhetően született meg az első fánk. Amikor egy Krapfen nevű pék meghalt, a felesége vette át a finom kenyéréről híres pékség vezetését. Egy napon a kenyér nem készült el idejében. A vásárlók egyre türelmetlenebbek lettek, és addig zúgolódtak, míg a pékné kijött a sodrából, és egy darab, keze ügyében lévő kenyértésztát valakinek a fejéhez akart vágni. Ám elvétette a célt, és a tészta a kályhán lévő, forró zsírral teli lábasba pottyant, majd pár perc alatt aranybarnára sült.

Remélem, farsangi hagyományokat felelevenítő visszatekintéssel sikerült egy kis vidámságot hozni a mindennapokba. Ne hagyjuk elfelejteni, hogy farsang van!

Miskolczi Ildikó